

การศึกษาการความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคล และอิทธิพลของการรับรู้ความ
เสี่ยงเกี่ยวกับการลงทุนและพฤติกรรมความเสี่ยงในการลงทุนที่มีต่อการวางแผนการ
ลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานบริษัทเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร

A STUDY OF INDIVIDUAL DIFFERENCES AND THE IMPACT OF PERCEIVED
RISK INVESTMENT AND INVESTMENT RISK BEHAVIOR TOWARDS PRIVATE
EMPLOYEES' INVESTMENT PLANNING FOR SUPER SAVINGS FUND (SSF) IN
BANGKOK METROPOLITAN AREA

สุทธินันท์ พรหมสุวรรณ
Suthinan Pomsuwan

รองศาสตราจารย์ ดร., บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
Assoc. Dr., Graduate School Bangkok University
E-mail: suthinan.p@bu.ac.th

Received:	June 4, 2020
Revised:	July 9, 2020
Accepted:	July 17, 2020

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคลที่มีต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) 2) อิทธิพลของการรับรู้ความเสี่ยงเกี่ยวกับการลงทุนที่มีต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) และ 3) อิทธิพลของพฤติกรรมความเสี่ยงในการลงทุนที่มีต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร เก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม ตรวจสอบคุณภาพด้านเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และวิเคราะห์ความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่น 0.95 และทดสอบกับพนักงานองค์กรธุรกิจเอกชน จำนวน 400 คน ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ซื้อกองทุน Super Savings Fund (SSF) โดยการทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ด้วยค่าร้อยละ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน ด้วยการวิเคราะห์ค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เมื่อพบความแตกต่าง และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคลมีผลต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ยกเว้น เพศ อิทธิพลของการรับรู้ความเสี่ยงเกี่ยวกับการลงทุนมีผลต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และอิทธิพลของพฤติกรรมความเสี่ยงในการลงทุนมีผลต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ยกเว้น พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง

คำสำคัญ

ลักษณะส่วนบุคคล การรับรู้ความเสี่ยงเกี่ยวกับการลงทุน พฤติกรรมความเสี่ยงในการลงทุน การวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) พนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ABSTRACT

The objectives of this study were to study: 1) the individual differences towards private employees' investment planning for Super Savings Fund (SSF), 2) the impact of perceived risk investment towards private employees' investment planning for Super Savings Fund (SSF), and 3) the impact of investment risk behavior towards private employees' investment planning for Super Savings Fund (SSF) in Bangkok Metropolitan Area. The instrument was questionnaire, which was verified by the academic experts as well as tested the reliability test with value of 0.95. This questionnaire set was distributed to 400 private employees, who brought the Super Savings Fund (SSF) in Bangkok Metropolitan Area. The descriptive statistics was used to report the percentage and the inferential statistics was used to report t-test, one-way ANOVA with multiple comparisons and the multiple regression analysis with the statistically significant at the 0.05 level. The results found that the individual differences had effect private employees' investment planning for Super Savings Fund (SSF) with the statistically significant at the 0.05 level; except gender. The impact of perceived risk investment had effect private employees' investment planning for Super Savings Fund (SSF) with the statistically significant at the 0.05 level, and the impact of investment risk behavior had effect private employees' investment planning for Super Savings Fund (SSF) with the statistically significant at the 0.05 level; except risk averse behavior.

Keywords

Individual Differences, Perceived Risk Investment, Investment Risk Behavior, Investment Planning for Super Savings Fund (SSF), Private Employees in Bangkok Metropolitan Area

ความสำคัญของปัญหา

การลงทุนเป็นความจำเป็นที่ทุก ๆ คนต้องมีการวางแผนในปัจจุบัน อันเนื่องมาจากความไม่แน่นอนของชีวิตหลังเกษียณที่ต้องอาศัยเงินที่ได้จากการลงทุนมาเพื่อทำให้ชีวิตดีขึ้นหลังจากไม่มีเงินเดือนประจำอีกต่อไป แต่ทั้งนี้การลงทุนก็มีความเสี่ยงที่นักลงทุนจะต้องทำความเข้าใจในการลงทุนอย่างระมัดระวัง ไม่ก่อให้เกิดการสูญเสียและความเสี่ยงในการลงทุน ทั้งนี้การวางแผนการเงิน

ในปัจจุบันเพื่อการลงทุนมีความหลากหลาย โดยเฉพาะการลงทุนในกองทุนรวมที่เปิดโอกาสให้นักลงทุนได้พิจารณาตามความเหมาะสมและตามความต้องการ และหากกล่าวถึงการกลุ่มคนที่มุ่งสู่การวางแผนทางการเงิน กลุ่มพนักงานประจำที่มีเงินเดือนก็เป็นกลุ่มคนที่มีโอกาสการวางแผนทางการเงินเพื่อการออมและการลงทุน เพื่อการเกษียณอายุในอนาคต รวมถึงได้ประโยชน์จากการลดหย่อนภาษีปลายปี ดังนั้นการที่พนักงานประจำได้มีโอกาสที่จะวางแผนตั้งแต่เริ่มเข้ามาเป็นพนักงานในบริษัทผลประโยชน์ที่ได้ย่อมส่งผลโดยตรงหลังจากเกษียณ แต่ทั้งนี้พนักงานประจำส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนทางการเงิน จึงทำให้พนักงานประจำบางส่วนที่เกษียณได้รับความยากลำบากในการดำรงชีวิต (Zheng, 1999; Keswani & Stolin, 2008) สำหรับการวางแผนการทางการเงินในปัจจุบันจะเป็นการวางแผนทางการเงินในรูปแบบของการลงทุนในกองทุนรวมระยะยาว (Long Term Equity Fund: LTF) ซึ่งเป็นกองทุนรวมที่เน้นลงทุนในหุ้น และกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund: RMF) ซึ่งเป็นกองทุนรวมประเภทที่ส่งเสริมให้เกิดการออมเงินระยะยาวไว้สำหรับใช้จ่ายยามเกษียณอายุ ทั้งนี้การลงทุนดังกล่าวจะให้นักลงทุนได้พิจารณาโดยเฉพาะช่วงปลายปีเพื่อให้ครอบคลุมในการลดหย่อนภาษีและผลตอบแทนจากการลงทุนในกองทุนรวมทั้งสองกองทุน แต่ทั้งนี้การลงทุนต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อให้การลงทุนเกิดประโยชน์สูงสุดตามที่คุณลงทุนต้องการ ดังนั้นลักษณะของการลงทุนของกองทุนทั้งสองประเภทจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ โดยกองทุนรวมระยะยาว (Long Term Equity Fund: LTF) เมื่อลงทุนแล้วต้องถือหน่วยลงทุนไว้ไม่น้อยกว่า 7 ปีปฏิทิน ถึงจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีครบถ้วน และเงินค่าซื้อหน่วยลงทุนสามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ตามที่จ่ายจริง สูงสุดไม่เกินร้อยละ 15 ของรายได้ที่ต้องเสียภาษีแต่ต้องไม่เกิน 500,000 บาทต่อปี (Polkuamdee, 2018; Chantanusornsiri, 2018)

ส่วนกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund: RMF) เหมาะสมกับผู้ที่ต้องการออมเงินเพื่อวัยเกษียณ โดยเฉพาะคนที่ไม่มีสวัสดิการออมเงินเพื่อวัยเกษียณมารองรับ หรือมีสวัสดิการแต่มีความต้องการออมเพื่อเพิ่มความหลากหลายในการลงทุน (Polkuamdee, 2018; Polkuamdee, Chantanusornsiri, & Sangwongwanich, 2018) แต่ทั้งนี้เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ตามมติคณะรัฐมนตรี ได้ประกาศการจัดตั้งกองทุนรวมเพื่อการออม (Super Savings Fund : SSF) ซึ่งนำมาทดแทนกองทุนรวมระยะยาว (Long Term Equity Fund: LTF) สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2563 – พ.ศ. 2567 โดยวัตถุประสงค์ของกองทุนดังกล่าวเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มมีวินัยในการออมอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งหวังที่จะให้เริ่มต้นออมระยะยาวตั้งแต่เข้าสู่วัยทำงาน และรู้จักวางแผนการเงินเพื่อนำไปสู่ความมั่นคงทางรายได้เมื่อพ้นวัยทำงาน และสามารถนำมอลดหย่อนภาษีได้ถึงร้อยละ 30 ของเงินได้พึงประเมินแต่ไม่เกิน 2 แสนบาท (The Nation/Thailand, 2019) จากประเด็นของการปรับเปลี่ยนการลงทุนที่นักลงทุนได้มีความคุ้นชินเป็นประจำทุกปีในการลงทุนต้องมาปรับเปลี่ยนในกองทุนใหม่ที่มาทดแทนของเก่า ทำให้นักลงทุนย่อมมีความรู้สึกในความเสี่ยงที่เกิดขึ้น แม้ว่ามีข้อมูลที่เพียงพอที่จะทำความเข้าใจได้ในมาตรการต่าง ๆ ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำเสนอ ในแง่ของลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน การรับรู้ความเสี่ยงและพฤติกรรมในการลงทุน จึงมีความจำเป็นที่ต้องทำการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการกองทุนใหม่นี้ให้รอบคอบและสามารถเป็นข้อมูลในการวางแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. พนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกันจะมีการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ต่างกันหรือไม่ อย่างไร
2. พนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีการรับรู้ความเสี่ยงต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) อย่างไร
3. พนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคลที่มีต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ความเสี่ยงเกี่ยวกับการลงทุนที่มีต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของพฤติกรรมการวางแผนการลงทุนที่มีต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจทัศนคติในประเด็นของการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยกองทุนดังกล่าวข้างต้นเป็นนโยบายและมาตรการของรัฐบาลที่ได้นำเสนอแนวทางการออมแบบใหม่ให้กับผู้ที่มีรายได้ประจำเพื่อนำไปสู่การออมและการลดหย่อนภาษีเงินได้ โดยแบบสอบถามมี 4 ส่วน คือข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ข้อมูลการรับรู้ความเสี่ยงเกี่ยวกับการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ข้อมูลพฤติกรรมการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) และข้อมูลการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้แบบสอบถามดังกล่าวข้างต้นได้จัดทำขึ้นมาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้ง 3 ข้อ และได้มีการตรวจสอบความเป็นมาตรฐานของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามดังกล่าวมาวิเคราะห์หาความถูกต้องของเนื้อหาได้ค่าระหว่าง 0.67-1.00 และวิเคราะห์หาความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามจากตัวอย่างกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน กับพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่กำลังมีการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) และทำการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของครอนบาร์ค ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.825 และได้แบ่งเขตกรุงเทพมหานคร ออกเป็น 5 เขตปกครอง และจับสลากขึ้นมา 5 เขต ได้เขตที่เป็นตัวแทน ประกอบด้วย เขตราชเทวี เขตลาดพร้าว เขตพระโขนง เขตสาทร และเขตยานนาวา และดำเนินการแจกแบบสอบถามแบบไม่ใช้หลักความน่าจะเป็น ด้วยการเลือกหน่วยตัวอย่างแบบโควตาเท่า ๆ กัน ทั้ง 5 เขต ๆ ละ 80 คน รวมเป็น 400 คน จากการคำนวณตัวอย่างของตารางทาร์โร ยามาเน่ไม่จำกัดจำนวนประชากร ที่ระดับความคลาดเคลื่อน ± 5 ได้ตัวอย่างทั้งหมด 400 คน ทำการแจกแบบสอบถามเป็นเวลา 1 เดือน ตั้งแต่

วันที่ 1- 31 มกราคม 2563 ทั้งนี้การเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ได้แจกแบบสอบถามในย่านธุรกิจสำคัญที่มีประชากรที่อยู่ในเกณฑ์ของการเป็นตัวอย่างเป็นตัวอย่างตามคุณสมบัติของการเป็นพนักงานของบริษัทเอกชนที่ต้องยื่นเสียภาษีรายได้ประจำปี และมีการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ได้ข้อมูลจำนวนครบทั้งหมด 400 ชุด และทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติเชิงพรรณนาด้วย ค่าร้อยละ และสถิติเชิงอนุมานประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เมื่อพบความแตกต่าง และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถอธิบายได้ใน 2 ลักษณะ คือ ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาและข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน โดยข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา พบกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55 มีอายุ ระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 46 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 55.50 มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปีจำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 และมีระดับรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า หรือเท่ากับ 25,000 บาท จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์สมมติฐานทั้ง 3 ข้อ โดยมีรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1: ความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคลมีผลต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 1 สถิติเปรียบเทียบการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ

เพศ	N	\bar{x}	t	Sig.
1. ชาย	180	4.44	1.906	.054
2. หญิง	220	4.60		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ ที่แตกต่างกันมีผลต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 แสดงสถิติเปรียบเทียบการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้าน อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และรายได้ต่อเดือน

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	F	Sig.
1. อายุ	400	3.365	.000*
2. ระดับการศึกษา	400	2.491	.004*
3. ประสบการณ์ทำงาน	400	3.075	.000*
4. รายได้ต่อเดือน	400	3.275	.000*

*นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีผลต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 3 แสดงสถิติเปรียบเทียบของการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร แยกเป็นรายคู่ของข้อมูลส่วนบุคคล ด้านอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และรายได้ต่อเดือน

ข้อมูลส่วนบุคคล	Sig.	คู่ที่ต่าง
1. อายุ	.000*	20- 30 ปี กับ 50-55 ปี
2. ระดับการศึกษา	.000*	ปริญญาตรี กับ ปริญญาโท หรือสูงกว่า
3. ประสบการณ์ทำงาน	.000*	1-5 ปี กับ 6 -10 ปี 1-5 ปี กับ 11 ปีขึ้นไป
4. รายได้ต่อเดือน	.000*	ต่ำกว่า หรือเท่ากับ 25,000 บาท กับ 30,001- 40,000 บาท ต่ำกว่า หรือเท่ากับ 25,000 บาท กับ 40,001 บาท ขึ้นไป

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ แตกต่างกัน 1 คู่ คือ ระดับอายุ 20-25 ปี กับ 50-55 ปี ระดับการศึกษา แตกต่างกัน 1 คู่ คือ ระดับปริญญาตรี กับ ปริญญาโท หรือสูงกว่า ประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกัน 2 คู่ คือ 1-5 ปี กับ 6-10 ปี และ 1-5 ปี กับ 11 ปี ขึ้นไป และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน 2 คู่ คือ ต่ำกว่า หรือเท่ากับ 25,000 บาท กับ 30,001-40,000 บาท และ ต่ำกว่า หรือเท่ากับ 25,000 บาท กับ 40,001 บาทขึ้นไป

สมมติฐานข้อที่ 2: อิทธิพลของการรับรู้ความเสี่ยงเกี่ยวกับการลงทุนมีผลต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4 แสดงการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

การรับรู้เกี่ยวกับการลงทุน	สัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta)	ค่า t	Sig. (p -value)
1. การรับรู้ตามอัตวิสัยส่วนตัว	.295	4.313	.000*
2. การรับรู้ตามการเลือกสรร	.211	3.147	.002*
3. การรับรู้ตามระยะเวลาที่กำหนด	.202	2.812	.005*
4. การรับรู้ตามข้อสรุปภาพโดยรวม	.145	2.767	.006*

$R^2 = .594$, F-Value = 56.44, n=400, P-Value = 0.05*

ผลการวิจัยพบว่าอิทธิพลของการรับรู้ความเสี่ยงเกี่ยวกับการลงทุนมีต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีอิทธิพลร้อยละ 59.4 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ตามอัตวิสัยส่วนตัวร้อยละ 29.5 ด้านการรับรู้ตามการเลือกสรร ร้อยละ 21.1 ด้านการรับรู้ตามระยะเวลาที่กำหนด ร้อยละ 20.2 และด้านการรับรู้ตามข้อสรุปภาพโดยรวม ร้อยละ 14.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 3: อิทธิพลของพฤติกรรมความเสี่ยงในการลงทุนมีผลต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 5 แสดงการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

พฤติกรรมความเสี่ยงในการลงทุน	สัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta)	ค่า t	Sig. (p -value)
1. พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	.098	1.311	.191
2. พฤติกรรมความชอบที่จะเสี่ยง	.417	5.940	.000*
3. พฤติกรรมที่ไม่สนใจความเสี่ยง	.211	2.925	.004*

$R^2 = .389$, F-Value = 41.649, n=400, P-Value = 0.05*

ผลการวิจัยพบว่าอิทธิพลของพฤติกรรมความเสี่ยงในการลงทุนมีต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีอิทธิพลร้อยละ 38.9 ประกอบด้วย ด้านพฤติกรรมความชอบที่จะเสี่ยงร้อยละ 41.7 และด้านพฤติกรรมที่ไม่สนใจความเสี่ยง ร้อยละ 22.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่ด้านพฤติกรรม

การหลีกเลี่ยงความเสี่ยงไม่มีผลต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

อภิปรายผล

การศึกษาการความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคล และอิทธิพลของการรับรู้ความเสี่ยงเกี่ยวกับการลงทุนและพฤติกรรมความเสี่ยงในการลงทุนที่มีต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีผลต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ยกเว้น ด้านเพศที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาของ Kelly (1980) Pease & Pease (2001) Carver & Scheier (2004) Levy (2010) Aamodt (2010) Cascio (2015) Bateson (2017) ที่กล่าวว่าอายุ เป็นปัจจัยสำคัญในการแสดงเหตุผลและอารมณ์ที่มีต่อพฤติกรรมของช่วงอายุที่มีการเปลี่ยนแปลง ตลอดทั้งความสามารถของการทำความเข้าใจในเนื้อหาและข่าวสาร รวมถึงการรับรู้ต่าง ๆ ได้มากน้อยต่างกันตามช่วงอายุ เพราะช่วงอายุจะผ่านการมีประสบการณ์ในชีวิตที่สะสมและสั่งสมแตกต่างกันและเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสนใจในประเด็นต่าง ๆ เช่น การวางแผนการดำเนินชีวิตในอนาคต เป็นต้น ด้านระดับการศึกษาที่ได้จากการเรียนรู้จากสถาบันการศึกษาจะเป็นประเด็นสำคัญในการต้องการความรู้ที่เป็นเหตุและผล ตลอดทั้งประสบการณ์ที่ได้จากการปฏิบัติ ทำให้สามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ ทั้งการทำงาน การบริหารจัดการแก้ไขปัญหาหรือการวางแผนในแง่มุมต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล ซึ่งแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันตามระดับของการศึกษาและวิธีการแก้ไขปัญหา ด้านประสบการณ์การทำงานจะเป็นส่วนของการสะสมสั่งสมตามระยะเวลาที่เกิดขึ้นกับตัวบุคคลตามหลักการแล้วผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานสูงมักจะมีเวลาในการสะสมสั่งสมเวลาในการทำงานเป็นระยะเวลานาน แต่ทั้งนี้ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานสูงอาจจะไม่ต้องใช้เวลาในการสะสมสั่งสมเวลาในการทำงานเป็นระยะเวลาก็สามารถเป็นไปได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับการเรียนรู้และบุคลิกภาพของบุคคลนั้น และด้านรายได้ของบุคคลแสดงถึงฐานะทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญแสดงถึงการมีศักยภาพในการดูแลตนเอง บ่งบอกถึงอำนาจการใช้จ่ายในการบริโภคข่าวสาร ผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูงจะมีโอกาสที่ดีกว่าในการแสวงหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลตนเอง ผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำอาจจะมีศึกษาน้อย ทำให้มีข้อจำกัดในการรับรู้ เรียนรู้ ตลอดจนการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ในการดูแลตนเอง รวมถึงงานวิจัยของ Hila (2018) พบว่า ในภาพรวมของการวางแผนทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญสำหรับคนที่พนักงานที่อยู่ในวัยทำงานจำเป็นต้องให้ความใส่ใจต่อการวางแผนการเงินเพื่ออนาคต เพราะว่าในอนาคตอาจจะไม่มีเงินเดือนประจำ หรือความไม่พร้อมของร่างกายในการทำงานที่จะหารายได้มาจุนเจือตนเองและครอบครัวได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ Marcinkiewicz (2017) พบว่า การวางแผนทางการเงินในอนาคต ปัจจัยที่สำคัญในการวางแผนเพื่อให้ชีวิตหลังเกษียณมีความสุขและไม่เดือดร้อน การหารายได้เพิ่มขึ้นจากการทำงานและใช้เงิน

เหล่านั้นเข้าสู่ระบบการออมจะทำให้มีความสุขหลังเกษียณ แต่ทั้งนี้จะต้องมีวินัยทางการเงินควบคู่ไปด้วย รวมถึง Mansor และ Choon (2015) ระบุว่าข้อมูลส่วนบุคคลมีบทบาทสำคัญในการวางแผนสำหรับการก่อนและหลังเกษียณของพนักงาน เนื่องจากปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ทั้งทางด้านความมั่นคงทั้งทางร่างกายจากการมีเงินค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ในส่วนของการลงทุนที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต และงานวิจัยของ Woan-Ying & Lim (2011) รายงานว่าข้อมูลส่วนบุคคลในเรื่องของสถานภาพทางสังคม อายุ และระดับรายได้ มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้การวางแผนทางการเงินประสบความสำเร็จ อันเนื่องมาจากปัจจัยดังกล่าวเป็นเป็นตัวกำหนดทิศทางทางการบริหารการเงินส่วนบุคคล

แต่ทั้งนี้ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการวางแผนการลงทุน กองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร อาจจะเป็นระดับการใช้สติปัญญาที่ไม่แตกต่างกัน (Kelly, 1980; Pease & Pease, 2001) ในการตัดสินใจในการวางแผนการลงทุนกองทุนรวมเพื่อการออม (Super Savings Fund: SSF) ที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มทั้งชายและหญิง มีวินัยในการออมอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งหวังที่จะให้เริ่มต้นออมระยะยาวตั้งแต่เข้าสู่วัยทำงาน และรู้จักวางแผนการเงินเพื่อนำไปสู่ความมั่นคงทางรายได้เมื่อพ้นวัยทำงาน สามารถนำมรดกหย่อนภาษีได้ถึงร้อยละ 30 ของเงินได้พึงประเมินแต่ไม่เกิน 2 แสนบาท ไม่กำหนดขั้นต่ำการลงทุน และไม่จำเป็นต้องลงทุนต่อเนื่องทุกปี สามารถขายคืนหน่วยลงทุนได้เมื่อถึมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี นับจากวันที่ซื้อเงินได้จากการขายคืน จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหากปฏิบัติตามเงื่อนไข ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นอาจจะเป็นส่วนที่ทำให้ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ลงทุนทั้งชายและหญิงมีความเห็นไม่แตกต่างกัน (The Nation/Thailand, 2019)

ผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลของการรับรู้ความเสี่ยงเกี่ยวกับการลงทุนมีผลต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ตามอัตวิสัยส่วนตัว ด้านการรับรู้ตามการเลือกสรร ด้านการรับรู้ตามระยะเวลาที่กำหนด และด้านการรับรู้ตามข้อสรุปภาพโดยรวม จากผลการวิจัยสอดคล้องกับการรับรู้ความเสี่ยงเกี่ยวกับการลงทุน ตามที่ Rescher (1983) Crockford (1986) Horcher (2005) Hopkin (2012) Bodie Kane & Marcus (2018) ได้สรุปว่าการรับรู้ความเสี่ยงเกี่ยวกับการลงทุนนั้น อาจกล่าวได้ว่าการรับรู้ความเสี่ยงเกี่ยวกับการลงทุนเป็นเรื่องของความต้องการและแรงขับจากแรงจูงใจในการทำให้เกิดการรับรู้ทางการลงทุน ทั้งทางด้านกรรับรู้ตามอัตวิสัยส่วนตัว ด้านการรับรู้ตามการเลือกสรรด้านการรับรู้ตามระยะเวลาที่กำหนด และด้านการรับรู้ในภาพรวม สิ่งเหล่านี้มีผลโดยตรงต่อเจตคติและพฤติกรรม จากลักษณะของการรับรู้ดังกล่าวข้างต้นเป็นประเด็นสำคัญเพื่อใช้เป็นแนวทางต่อการวางแผนการลงทุนของนักลงทุน ทั้งที่เป็นการลงทุนเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือของหน่วยงาน จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Sindhu and Kumar (2014) ที่กล่าวว่าอิทธิพลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจในการลงทุนจะขึ้นอยู่กับกรรับรู้ที่ตนเองมีความรู้สึกในเรื่องของการลงทุนว่าเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น หากมีโอกาสก็จะมีกรตัดสินใจทันทีและพยายามสรรหาการลงทุนที่ตนเองคิดว่าเหมาะสมกับความต้องการของตนเองสูงสุด ในขณะที่ Hoffmann Post & Pennings (2013) กล่าวว่ากรลงทุนของนักลงทุนจะมีกรอบเวลาของการลงทุน

ที่มีความชัดเจน เพราะการลงทุนมีความเสี่ยงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และสามารถเห็นได้ชัดเจนในช่วงวิกฤต หรือ มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นที่จะต้องให้นักลงทุนได้ใช้เวลาในการตัดสินใจ รวมถึงการประเมินในภาพรวมถึงผลดีผลเสียที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตอีกด้วย เป็นในทำนองเดียวกับการศึกษาของ Antonides & Van Der Sar (1990) Walia & Kiran (2009) ที่ร่วมกันกล่าวว่าการศึกษาวิเคราะห์คุณสมบัติของนักลงทุนจำเป็นต้องเข้าใจในการที่นักลงทุนมีการรับรู้ในภาพรวมของการลงทุนว่ามีลักษณะอย่างไร ซึ่งสามารถรับรู้ได้ดีในช่วงเวลาวิกฤตที่ต้องมีการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง

ผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลของพฤติกรรมความเสี่ยงในการลงทุนมีผลต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ด้านพฤติกรรมความชอบที่จะเสี่ยง และด้านพฤติกรรมที่ไม่สนใจความเสี่ยง แต่ด้านพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงไม่มีผลต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยสอดคล้องกับพฤติกรรมความเสี่ยงในการลงทุนตามที่ Thaler (1993) Shefrin (2000) Nofsinger & Richard (2002) Pompian (2012) ได้มีการสรุปและอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักลงทุนที่มีลักษณะแตกต่างกันออกไป แต่ทั้งนี้หากนำพฤติกรรมการลงทุนเหล่านี้มาสู่การวิเคราะห์และวางแผนเพื่อสามารถทำให้ทราบทิศทางของพฤติกรรม อาจสรุปตามแนวคิดพฤติกรรมที่แสดงออกมาในลักษณะที่เรียกว่า พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ด้านพฤติกรรมความชอบที่จะเสี่ยง และด้านพฤติกรรมที่ไม่สนใจความเสี่ยง โดยพฤติกรรมการลงทุนเป็นไปตามแนวการปฏิบัติของนักลงทุนในปัจจุบัน รวมถึงงานวิจัยที่สามารถนำมาเชื่อมโยงกับพฤติกรรมดังกล่าว เช่น งานวิจัยของ Joo และ Durri (2018) ที่กล่าวถึงการแสดงพฤติกรรมการลงทุน พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ด้านพฤติกรรมความชอบที่จะเสี่ยง และด้านพฤติกรรมที่ไม่สนใจความเสี่ยง จะมีทั้งข้อดีและข้อเสีย หากไม่มีการพิจารณาให้รอบคอบอาจทำให้เกิดปัญหาในการลงทุนขึ้นมาได้ และส่วนมากแล้วนักลงทุนจะมีลักษณะของพฤติกรรมชอบที่จะเสี่ยงและไม่สนใจความเสี่ยง จากการศึกษาของ Gervais Heaton & Odean (2011) Palomino & Sadrieh (2011) Broihanne Merli & Roger (2014) พบว่า นักลงทุนส่วนมากแสดงความเก่ง หรือ อวดเก่ง มีความเข้าใจว่าตนเองมีความรู้ ความสามารถในการตัดสินใจลงทุน หรือที่เรียกว่า มีความมั่นใจแบบขาดสติในการไตร่ตรองว่าทุกการตัดสินใจมีความเสี่ยงตลอดเวลา และต้องมีมุมมองของการมีทางเลือกในการตัดสินใจในการลงทุนหลากหลายไม่ประมาท หรือมองประเด็นปัญหาเป็นเพียงข้อมูลแต่ปราศจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ก่อนการตัดสินใจในการลงทุนแต่ละครั้ง ดังนั้นการให้ความสำคัญในการพิจารณาทั้งข้อดีและข้อเสียไปพร้อม ๆ กันของพฤติกรรมความชอบที่จะเสี่ยง และด้านพฤติกรรมที่ไม่สนใจความเสี่ยงก็จะทำให้ทราบถึงทิศทางในการวางแผนทางการเงินเพื่อการลงทุน ซึ่งต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายทางการเงินของตนเอง การพัฒนาแผนการเงินและกลยุทธ์ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด การจัดทำ การปฏิบัติตามแผนการเงินและกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ การพัฒนาและปรับปรุงแผนเป็นระยะ ๆ สำหรับช่วงเวลาเพื่อที่จะใช้ในการประสานงานและควบคุมให้เป็นไปตามการวางแผนทางการเงินที่กำหนดไว้ การใช้งบการเงินเป็นตัวประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขสิ่งผิด และการทบทวนเป้าหมายและปรับปรุงแผนและกลยุทธ์ทางการเงินให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

แต่ทั้งนี้ ด้านพฤติกรรมกรรการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงไม่มีผลต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยปกติแล้ว คนส่วนมากจะหลีกเลี่ยงปัญหา ถึงแม้ว่าจะมีแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจนก็ตาม เช่นเดียวกับการวางแผนการลงทุนสามารถอธิบายได้จากแนวคิดของ Higgins (2000) Daniell & Sixl-Daniell (2006) Altfest (2007) Kapoor Dlabay & Hughes (2009) กล่าวว่าการวางแผนการลงทุนเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในสถานการณ์ปัจจุบันที่นักลงทุนจะต้องมีการเตรียมความพร้อมสำหรับ ตนเอง ครอบครัวและการทำให้ชีวิตหลังจากการเกษียณมีความสุข แต่พฤติกรรมกรรการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจะไม่สนใจในข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ในการตัดสินใจ และมักจะทำให้ผู้อื่นตัดสินใจ หรือวางแผนให้แทน ดังนั้น ประสิทธิภาพในการวางแผนการลงทุนก็จะลดลง สอดคล้องกับ Hershey Jacobs-Lawson และ Austin (2013) Lunceford (2017) ระบุว่าประสิทธิภาพในการวางแผนการลงทุนสำหรับการเกษียณอายุในอนาคต จำเป็นต้องเริ่มต้นการวางแผนก่อนการเกษียณตั้งแต่เริ่มการทำงานในองค์กร โดยการแบ่งเงินการลงทุนในมิติต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดรายได้ที่มากขึ้นและศึกษาข้อมูลการลงทุนที่องค์กรของรัฐให้สิทธิพิเศษกับกลุ่มคนที่กำลังจะเกษียณเพื่อให้รายได้เพิ่มมากขึ้นและสามารถมีเงินเก็บหลังเกษียณในการใช้จ่ายหลังจากไม่มีรายได้จากงานประจำในอนาคต รวมถึงพฤติกรรมกรรการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงมักจะขาดกระบวนการการวางแผนการลงทุนก่อนจะเกษียณ สอดคล้องกับ Wang & Shultz (2010) ที่ได้อธิบายถึงความสำคัญของกระบวนการการลงทุน การปฏิบัติตามขั้นตอนการลงทุน และการใช้ข้อเสนอแนะที่ได้จากการลงทุน มาวางแผนการลงทุนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีรายได้มากเพียงพอต่อการดำรงชีวิตอยู่ในอนาคต รวมถึงสิทธิพิเศษในการลดหย่อนภาษีที่เกิดขึ้นกับผู้ที่มีรายได้ประจำและต้องเสียภาษีให้กับภาครัฐ เพื่อนำมาลดหย่อนภาษีเงินได้ เป็นต้น นอกจากนี้ พฤติกรรมกรรการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงยังขาดการทบทวนในการวางแผนการลงทุนว่าการลงทุนประเภทใดที่มีความเหมาะสมและมีความเสี่ยงที่เหมาะสม ยอมรับได้ และทำให้มีความพึงพอใจ ตามที่ Bernheim (1992) Elder & Rudolph (1999) Greninger Hampton Kitt & Jacquet (2000) Hira Rock & Loibi (2009) Wang & Shultz (2010) กล่าวไว้ว่าหากไม่มีประเด็นดังกล่าวข้างต้น ก็อาจทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนการลงทุนได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรให้ความสำคัญกับคิดเห็นที่แตกต่างกันด้านอายุ ระดับการศึกษาประสบการณ์ทำงาน และรายได้ต่อเดือนของนักลงทุนที่มีต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ว่ามีส่วนใดที่กองทุนจะนำเสนอเงื่อนไขที่จูงใจให้แก่กลุ่มที่แตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม
2. ควรให้ความสำคัญกับพฤติกรรมกรรการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่ไม่มีผลต่อการวางแผนการลงทุนกองทุน Super Savings Fund (SSF) ของกลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครว่าจะมีวิธีการกระตุ้นอย่างไรให้เป็นนักลงทุนที่ให้ความสำคัญในเงื่อนไขของการวางแผนการลงทุน
3. การให้ความสำคัญกับการนำเสนอเงื่อนไขที่น่าสนใจกับผู้ลงทุนใหม่ที่มีความประสงค์ที่จะวางแผนการลงทุนในกองทุน Super Savings Fund (SSF) ให้มีจำนวนมากขึ้นในอนาคต

References

- Aamodt, M. G. (2010). **Industrial/organizational psychology: An applied approach**. (6th ed.). Belmont, CA: Wadsworth.
- Altfest, L. (2007). **Personal financial planning**. New York: McGraw-Hill Higher Education.
- Antonides, G., & Van Der Sar, N. L. (1990). Individual expectations, risk perception and preferences in relation to investment decision making. **Journal of Economic Psychology**. 11(2), 227-245.
- Bateson, P. (2017). **Behavior, development and evolution**. Cambridge, UK: Open Book Publishers.
- Bernheim, B. D. (1992). **Is the Baby Boom generation preparing adequately for retirement?** New York: Merrill Lynch and Company.
- Bodie, Z., Kane, A., & Marcus, A. J. (2018). **Investments (SIE)**. N.P.: McGraw-Hill Education.
- Broihaane, M.-H., Merli, M., & Roger, P. (2014). Overconfidence, risk perception and the risk-taking behavior of finance professionals. **Finance Research Letters**. 11(2), 64-73.
- Carver, C., & Scheier, M. (2004). **Perspectives on personality**. (5th ed.). Boston: Pearson.
- Cascio, W. F. (2015). Industrial–organizational psychology: Science and practice. **International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences**. 879–884.
- Chantanusornsiri, W. (2018). **Renewal of LTF perks on the table**. Retrieved from <https://www.bangkokpost.com/business/1696448/renewal-of-ltf-perks-on-the-table>.
- Crockford, N. (1986). **An introduction to risk management**. (2nd ed.). Cambridge: Woodhead-Faulkner.
- Daniell, M. H., & Sixl-Daniell, K. (2006). **Wealth wisdom for everyone**. Singapore: World Scientific Publishing.
- Elder, H. W., & Rudolph, P. M. (1999). Does retirement planning affect the level of retirement satisfaction? **Financial Services Review**. 8, 117-127.
- Gervais, S., Heaton, J. B., & Odean, T. (2011). Overconfidence, compensation contracts, and capital budgeting. **The Journal of Finance**. 66(5), 1735-1777.
- Greninger, S. A., Hampton, V. L., Kitt, K. A., & Jacquet, S. (2000). Retirement planning guidelines: A delphi study of financial planners and educators. **Financial Services Review**. 9, 231-245.

- Hershey, D. A., Jacobs-Lawson, J. M., & Austin, J. T. (2013). **Effective financial planning for retirement**. Oxford, NY: Oxford University Press.
- Higgins, R. C. (2000). **Analysis for financial management**. N.P.: McGraw-Hill
- Hila, A. (2018). Early retirement and late retirement: Comparative analysis of 20 european countries. **International Journal of Sociology**. 48(3), 231-250.
- Hira, T. K., Rock, W. L., & Loibi, C. (2009). Determinants of retirement planning behavior and differences by age. **International Journal of Consumer studies**. 33, 293-301.
- Hoffmann, A. O., Post, T., & Pennings, J. M. (2013). Individual investor perceptions and behavior during the financial crisis. **Journal of Banking & Finance**. 37(1), 60-74.
- Hopkin, P. (2012). **Fundamentals of risk management**. (2nd ed.). London: Kogan Page
- Horcher, K. A. (2005). **Essentials of financial risk management**. Hoboken, NJ: John Wiley and Sons.
- Joo, B. A., & Durri, K. (2018). Impact of psychological traits on rationality of individual investors. **Theoretical Economics Letters**. 8, 1973-1986.
- Kapoor, J. R., Dlabay, L. R., & Hughes, R. J. (2009). **Personal finance**. (9th ed.). New York: McGraw-Hill Irwin.
- Kelly, G. A. (1980). **Theory of personality: The psychology of personal constructs**. New York: N.P.
- Keswani, A., & Stolin, D. (2008). Which money is smart? Mutual fund buys and sells of individual and institutional investors. **Journal of Finance**. 63(1), 85-118.
- Levy, P. E. (2010). **Industrial/organizational psychology: Understanding the workplace**. (3rd ed.). New York: Worth Publishers.
- Lunceford, G. M. (2017). **What is retirement in the 21st Century?** Cleveland, OH: Case Western Reserve University Press.
- Mansor, M. F., & Choon, C. (2015). Demographic factors associated with retirement planning: A study of employees in Malaysian health sectors. **Asian Social Science**. 11(13), 108-119.
- Marcinkiewicz, E. (2017). Factors affecting the development of voluntary pension schemes in CEE countries: A panel data analysis. **Central European Economic Journal**. 3(50), 26-40.
- Nofsinger, R., & Richard, A. (2002). **Individual investments behavior**. New York: McGraw-Hill.
- Palomino, F., & Sadrieh, A. (2011). Overconfidence and delegated portfolio management. **Journal of Financial Intermediation**. 20(2), 159-177.

- Pease, A., & Pease, B. (2001). **Why men don't listen & women can't read maps.** Great Britain: Orion Publishing Group.
- Polkuamdee, N. (2018). **Asset managers discuss the considerations for LTF and RMF investment.** Retrieved from <https://www.bangkokpost.com/thailand/special-reports/1554006/spoiled-for-choice>
- Polkuamdee, N., Chantanusornsiri, W., & Sangwongwanich, P. (2018). **A prized tax deduction is set to expire, but a proposed substitute could diminish the impact.** Retrieved from <https://www.bangkokpost.com/business/1582322>
- Pompian, M. M. (2012). **Behavioral finance and investor types: Managing behavior to make better investment decisions.** N.P.: John Wiley & Sons.
- Rescher, N. (1983). **A Philosophical Introduction to the Theory of Risk Evaluation and Measurement.** Washington, DC: University Press of America.
- Shefrin, H. (2000). **Beyond greed and fear: Understanding behavioral finance and the psychology of investing.** Boston, USA: Harvard Business School Press.
- Sindhu, K. P., & Kumar, R. S. (2014). Influence of risk perception of investors on investment decisions: An empirical analysis. **Journal of Finance and Bank Management.** 2(2), 15-25.
- Thaler, R. (Editor). (1993). **Advances in behavioral finance.** New York: Russell Sage Foundation.
- The Nation/Thailand. (2019). **Market welcomes new tax incentives for long-term investment in mutual fund.** Retrieved from <https://www.nationthailand.com/business/30379050>.
- Walia, N., & Kiran, R. (2009). An analysis of investor's risk perception towards mutual funds services. **International Journal of business Management.** 4(5), 106-120.
- Wang, M., & Shultz, K. S. (2010). Employee retirement: A review and recommendation for future investigation. **Journal of Manage.** 36, 172–206.
- Woan-Ying, T., & Lim, Y. S. (2011). Influence of investment experience and demographic factors on retirement planning intention. **International Journal of Business and Management.** 6(2), 15-20.
- Zheng, L. (1999). Is money smart? A study of mutual fund investors' fund selection ability. **Journal of Finance.** 54(3), 901-933.